

Woserup: Det er i Sandhed en Betragtning af den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning), jeg skal forsøge at imødegaa; men jeg skal dog først forudskikke den almindelige Bemærkning om Sagen, som jeg ogsaa ved dens Behandling forrige Aar tillod mig at fremføre, den nemlig, at det i Almindelighed ikke kan betragtes som nogen synderlig Byrde for Giere af de større Landeendomme at holde en Rytterhest, hverken efter de Regler, hvorefter de hidtil have været holdte, eller saaledes som de i det foreliggende Lovforslag nu ere antydede mod en Godtgjørelse af 24 Rbd.; det vil idetmindste i Jylland ikke blive betragtet som nogen synderlig Byrde; denne Hesteudredning er kun en Byrde for Præstegaarde, der have ubetydeligt Hartkorn; og paa saadanne Steder, hvor de ofte ikke have Leilighed til at holde mere end 2 Heste, og derfor ere nødsagede til at betale Fremmede for at holde Rytterhesten. Hele dette Spørgsmaal om Hestesagen, som synes at give Anledning til stor Meningsforfjællighed, er saaledes efter min Mening ikke af megen Vigtighed; det Spørgsmaal, som jeg i Særdeleshed vil tillade mig at tage noget nærmere i Betragtning, er, hvorvidt Regjeringen enten nu eller tidligere burde have indkaldt Hestene for bestandigt; det er efter min Mening heller ikke af synderlig Vigtighed, i Særdeleshed saaledes som det for Diebliffet stiller sig. Hele Spørgsmaalet er jo nemlig om, hvilket Staten staaer sig bedst ved, enten at beholde Hestene saaledes, som den nu har dem, eller at aflevere Hesten og modtage i Reglen 46 Rbd. for hver Hest, som tilbageleveres, og som dog for det Meste kan antages at være halvsldt eller i en Alder, i hvilken den kan ventes at have udrettet omtrent det Halve af, hvad den kan udrette. Det er altsaa hverken om Landeendomsbestodernes Larv eller om nogen Andens, jeg vil tale; men jeg kan ikke tilbageholde den Uttring, at Loven af 1774 vel indeholder en tilstrækkelig Opfordring for Ministeriet til, naar overordentlige Conjuncturer indtræffe, at indkalde Hestene; men jeg er af den Mening, at det burde i saa Fald være skeet i 1848, da Krigen udbrød. Der hørte ikke, som den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds

(Tscherning) nys omtalte, nogen synderlig Forudseenhed til at see, at, naar Hestene bleve indkaldte ved Begyndelsen af en Krig, vilde en meget stor Deel af dem blive skudte eller utjensdygtige, og da havde det, mener jeg, været Krigsbestyrelsens Sag, dersom den vilde benytte det Forbehold, som Loven har givet, at sige: vi indkalde Eders Heste, men vi indkalde dem for bestandigt; derved vilde Krigsbestyrelsen have sparet den Godtgjørelse, som den kunde indsee, den vilde komme til at give for alle de Heste, der gik af, og Udrederne havde da været forpligtede til at stille igjen, naar det behøvedes, imod at faae den Godtgjørelse, som Loven af 14de September 1774 tilfuger dem, nemlig 6 Rbd. aarlig i 6 Aar. Nu gav Krigsbestyrelsen i 1848 vel en general Ordre til Indkaldelse af Heste, og der mødte af Hestene de Udrederes, der havde deres Heste i Orden, de, der ikke havde dem i Orden, lode dem enten blive hjemme eller de mødte med dem og fik dem kasserede; men Krigsbestyrelsen indkaldte ikke senere de udeblevne Heste i 1848; men den viste en saadan Grad af Eiegenlydighed ved Afleveringen, at der navnlig i Ringkjøbing Amt, hvor jeg boer, er omtrent en Ottendedeel af Hestene, som ikke have været tvungne til at give Møde i 1848 eller 1849; en saadan Eiegenlydighed, mener jeg, er usvarlig, og det troer jeg Krigsbestyrelsen kunde drages til Ansvar for; men jeg troer ingenslunde, at der, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) omtalte, nu er nogen overordentlig Conjunctur tilstede, som berettiger til Hestenes Indkaldelse for bestandigt, og for det Andet er, som jeg har tilladt mig at bemærke, Sagen, efter min Mening, af faare liden Vigtighed, enten Krigsbestyrelsen siger: Vi beholde Hestene for bestandigt, eller vi tilbagelevere dem, og faae i Almindelighed 46 Rbd. istedetfor. Det var kun disse enkelte Bemærkninger, jeg vilde tillade mig.

Tscherning: Den ærede Rigsdagsmand glemmer nok aldeles, at vi i 1848 kun meget kort Tid havde et saadant Herredømme over Ringkjøbing Amt, at vi kunde paasee, hvad der skete af Udrederne (Jo!); Nei! (Woserup: Maa jeg bede om Ordet!). Allerede kort